

5 Ιουλίου 2020

«Ει ζώμεν Πνεύματι, Πνεύματι και στοιχώμεν»

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

«» (Γαλ. 5, 25) «Αφού ζούμε με τη δύναμη του Πνεύματος, πρέπει ν' ακολουθούμε το Πνεύμα».

Ένα από τα μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν όσους ανθρώπους θέλουν να έχουν σχέση με τον Χριστό και να ζούνε τον τρόπο της Εκκλησίας είναι το κατά πόσο αυτό είναι εφικτό μέσα στην πραγματικότητα της εποχής. Κι ας μη μένουμε μόνο στο σήμερα, το οποίο έχει, είναι γεγονός, μεγάλες δυσκολίες. Κάθε εποχή είναι για τον πιστό εποχή δοκιμασίας. Άλλοτε οι δοκιμασίες έχουν να κάνουν με την άρνηση της εξουσίας να αποδεχθεί την πίστη, άλλοτε με την άρνηση του πολιτισμού, άλλοτε με τις εσωτερικές δοκιμασίες, αυτές της καρδιάς. Στην εποχή των διωγμών και της περιθωριοποίησης της πίστης και των χριστιανών, οι δοκιμασίες είναι εμφανείς. Κύριος στόχος του καθενός είναι να κρατήσει την πίστη του ζώσα, να μην νικηθεί από τις επιθέσεις του κόσμου και της ισχύος του, από την απαίτηση για παραίτηση από το δικαίωμα να ακολουθεί κάποιος τον Χριστό. Υπάρχουν όμως και περίοδοι, όπως η σημερινή, οπότε και η πίστη κρίνεται στις λεπτομέρειες της καθημερινότητας και των επιλογών.

Πρώτη μάχη που καλείται να δώσει ο πιστός είναι με την επιθυμία του νου να ελέγχει την ζωή και τα πάντα. Να ικανοποιούνται οι επιθυμίες και τα όνειρά του. Ο δρόμος αυτός γεννά θυμό, λύπη, άγχος αν τα πράγματα δεν πηγαίνουν κατά το δοκούν. Ο νους είναι η βάση της προσωπικότητας του ανθρώπου και προφανώς δώρο Θεού. Το ίδιο και το «εγώ» που συγκροτεί την ταυτότητα. Η πίστη έρχεται ως δώρο ταπείνωσης. Ως βάση ο άνθρωπος να σχεδιάσει με τον νου του και να παλέψει για ό,τι καλό, αλλά και να αφήσει την έκβαση των πραγμάτων στο θέλημα του Θεού. Εδώ έρχεται και ο πλησίον. Ο νους του ανθρώπου θέλει να κατευθύνει

τον άλλον, ώστε να υπηρετήσει το προσωπικό θέλημα. Και αυτό γίνεται είτε διά της βίας, είτε διά της πειθούς είτε διά της ανάγκης. ο άνθρωπος χρησιμοποιεί τον πλησίον. Και όταν βλέπει ότι η ελευθερία του άλλου δεν επιτρέπει την χρήση του ή βάζει όρια σ' αυτήν, ο νους αντιδρά με τον λογισμό που γίνεται πάθος: οργή, μίσος, εμπάθεια, απογοήτευση. Η πίστη μας κάνει να λειτουργούμε στην προοπτική της αγάπης. Της πρότασης στον άλλο, της προσφοράς μας σ' αυτόν, της συγκατάβασης στην ελευθερία και τα όρια του, στην συμπόρευση αν δεν είναι τα πράγματα όπως τα θέλουμε, στην προσευχή και την συγχώρεση αν χρειαστεί να φύγουμε από τη σχέση ή να φύγει ο άλλος.

Δεύτερη μάχη που καλείται να δώσει ο πιστός είναι εναντίον του ορθολογισμού που θέλει να δώσει εξηγήσεις για τα πάντα στον κόσμο, χωρίς περιθώριο στο μυστήριο και την υπέρβαση της λογικής. Ο κόσμος μας πρέπει να εξηγηθεί διά της επιστήμης και μάλιστα διά της αιτιοκρατίας. Το αίτιο είναι φυσικό, υλικό ή αποτέλεσμα ανθρώπινου παράγοντα. Δεν μπορεί να πιστεύουμε ότι ο Θεός οδηγεί τα πράγματα κάπου. Μόνο με την βοήθεια της γνώσης, της επιστήμης, της δύναμης του μυαλού, μπορούμε να νικήσουμε ό,τι μας δυσκολεύει και να το εξηγήσουμε. Είναι οπισθοδρόμηση να μιλάμε για το κράτος, την δύναμη του Θεού. Θεοκρατία δεν σημαίνει πίστη στον Θεό που βάζει τη ζωή μας σε μία πορεία αγάπης, ελπίδας, ήθους, αλλά την επιθυμία όλα να εξηγούνται με βάση τον Θεό και χωρίς άλλους παράγοντες και όλα να κυβερνώνται με βάση τον Θεό. Και αυτός ο Θεός έχει πλαστεί ως πατέρας-αφέντης, τιμωρός, εισαγγελέας που επιβλέπει την τήρηση των νόμων που ο ίδιος έχει επιβάλει. Ο πιστός όμως, χωρίς να αρνείται την ερμηνεία της ζωής με βάση την αιτιοκρατία, πηγαίνει στην πηγή. Ποιος δημιούργησε τον κόσμο και γιατί. Τι από όσα δεν μπορούμε να νικήσουμε έχει να κάνει με το θέλημα του Θεού για την σωτηρία μας; Μια κοινωνία στην οποία η αγάπη, η αλληλεγγύη, η ανθρωπιά, η πίστη στην ανάσταση και επομένως η κρίση του κόσμου και των ανθρώπων με την προοπτική ότι ο χρόνος και ο θάνατος δεν είναι το τελικό μας όριο, αλλά η αγάπη και η κοινωνία με τον Θεό που θα συμπεριλάβει και τα σώματα και τις ψυχές μας αλλά και θα χτιστεί πάνω σε κάθε σκέψη και έργο μας, για τα οποία είμαστε υπεύθυνοι, είναι άραγε η θεοκρατία του φονταμενταλισμού; Για τον πιστό όχι. Όμως αυτός είναι ένας αγώνας για να υπενθυμίζει συνεχώς στον εαυτό του και τον κόσμο ότι ο Θεός δωρίζει κάθε επιστήμη και κάθε γνώση, όχι για να δημιουργήσει ο άνθρωπος την Βαβέλ του, αλλά για να ομορφύνει τη ζωή του και να την μοιραστεί με αγάπη, με τους έχοντες και τους μη έχοντες.

Η τρίτη και δυσκολότερη μάχη που έχει να δώσει ο άνθρωπος είναι αυτή του να νικήσει το «δε βαριέσαι», «και τι έγινε;», «δεν πειράζει» στη σχέση του με τον Θεό, τον πλησίον και τον εαυτό του. Είναι ο αγώνας εναντίον της αμαρτίας, που

μας καθιστά αυτόφωτους, που μας δικαιολογεί, που αφήνει τις ρίζες των ζιζανίων να μεγαλώνουν μέσα μας, που μας βγάζει από την προοπτική του να κυριαρχούν οι καρποί του Αγίου Πνεύματος εντός μας: «αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, καλοσύνη, αγαθότητα, πίστη, πραότητα, εγκράτεια» (Γαλ. 5, 22-23) και η καύχηση του ανθρώπου για τον προσωπικό του θρίαμβο με τα αντίθετά τους: «φιλαυτία, ατομική και στιγμιαία ευχαρίστηση, ένταση για να επικρατήσουμε, εκδίκηση, κακία, πονηριά, απιστία, ανυπομονησία και φωνές, ακολασία». Ο πολιτισμός μας μάς λέει ότι ο δεύτερος τρόπος είναι αυτό που δικαιούμαστε. Η πίστη όμως μας ανεβάζει στην οδό της βασιλείας του Θεού, στην οδό της χάριτος του Αγίου Πνεύματος και μας κάνει να ζούμε όχι μόνο για το «εδώ και τώρα», αλλά και για το «για πάντα».

Αυτός ο δρόμος είναι η ακολούθηση του Αγίου Πνεύματος στη ζωή της Εκκλησίας. Είναι η οδός της άσκησης. Της μετάνοιας. του πνευματικού αγώνα. Κυρίως της αγάπης προς τον Θεό και τον άλλον, που γίνεται υπέρβαση και την ίδια στιγμή άνοιγμα του εγώ. Συνοδοιπόρος μας είναι ο Χριστός. Και μπορεί να μοιάζουμε κεκρυμμένοι στον θρίαμβο του κοσμικού πνεύματος και ηττημένοι. Έχουμε όμως την ανάπαυση ότι βλέπουμε τη ζωή με άλλα μάτια.

Αυτός είναι ο δρόμος των αγίων, ο δρόμος που μας κάνει αληθινά πνευματικούς ανθρώπους!

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/2DaRGe8>